

W TUL-U JAK W RODZINIE

Rodzinna wspólnota, wolna od waśni i sporów, działająca dla wspólnego dobra. Czy to możliwe w dzisiejszym skłóconym ze sobą społeczeństwie? Okazuje się, że tak. Kto ma wątpliwości, powinien poznać „tulowców”.

Towarzystwo Uniwersytetów Ludowych (TUL) to organizacja społeczna, która pojawiła się w latach 30-tych XX w. i miała charakter lokalnych stowarzyszeń. Skupiała działaczy oświatowych, inteligencję, nauczycieli, przedstawicieli administracji państwowej i samorządu. Towarzystwo organizowało swoją działalność wokół fundamentalnych przeświadczeń i idei, jakie przyświecały Uniwersytetom Ludowym.

Organizacja przetrwała burze dziejowe i istnieje do dziś, niezmiennie wypełniając swoją piękną misję. W deklaracji ideowej TUL zawarta jest myśl: „Ważnym zadaniem uniwersytetów ludowych jest przygotowanie naszego społeczeństwa do życia w wymiarze kultury globalnej i wspólnoty wielonarodowej, bez utraty tożsamości własnej kultury oraz zachowania poczucia odrębności narodowej”. Główne założenia działalności ruchu zawierają się w zasadach etyki społecznej, w tworzeniu wspólnoty i więzi oraz pielęgnowaniu przeszłości.

Miałam okazję przekonać się o tym podczas uczestnictwa w tegorocznej sesji letniej TUL, która przebiegała pod hasłem „Śladami Mennonitów na Żuławach”. Organizatorami byli: Oddział Regionalny TUL w Pruszczu Gdańskim oraz pruszczański Zespół Szkół Ogrodniczych i Ogólnokształcących i Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego w Rusocinie, który nas gościł. Nad sprawnym przebiegiem sesji i realizacją programu czuwali: prezes OR TUL w Pruszczu Gdańskim **Jan Kopiński** i wiceprezes **Anna Byczuk**.

Podstawowym założeniem corocznych sesji letnich i zimowych jest przygotowanie kadry wychowawców Uniwersytetów Ludowych do animowania i organizowania życia kulturalnego w środowiskach lokalnych. Służą temu warsztaty, wykłady i prezentacje, jak również wycieczki, wystawy i uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych.

WYKŁADY I PREZENTACJE

Wykład inauguracyjny „Jak budować strategię wzrostu w przedsiębiorstwie, także pożytku publicznego” przygotował i przedstawił prof. **Sławomir Juszczyk**. Z pozostałych odczytów i prezentacji dowiedzieliśmy

Uczestnicy sesji przy domu podcieniowym państwa Kufel w Trutnowach

się sporo ciekawostek o regionie oraz o działaniach regionalnego oddziału TUL, który był gospodarzem tegorocznej sesji. **Henryk Milanowicz** przedstawił historię ludności zamieszkującej ujście Wisły oraz opowiedział o kultywowaniu tradycji świętych patronów i związanych z tym obyczajów w kulturze ludowej. Działalność miejscowego oddziału TUL zaprezentował **Andrzej Dopka**, dyrektor Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli, działającego przy OR TUL w Pruszczu Gdańskim, a także opowiedział o Kaszubach i współpracy z Zrzeszeniem Kaszubsko-Pomorskim. **Małgorzata Słowik** przedstawiła prezentację o historii Pruszcza Gdańskiego i okolic, a o współpracy ZSOiO w Pruszczu Gdańskim z Towarzystwem Uniwersytetów Ludowych, historii i stanie aktualnym szkoły opowiedziała jej wicedyrektor **Danuta Raniżewska**.

WARSZTATY

Nieodłącznym elementem sesji, niezwykle przydatnym w dalszych działaniach członków TUL, są warsztaty. Tym razem były to warsztaty florystyczne, znakomicie prowadzone przez **Barbarę Włodarczyk-Przewłokę**, która wyzwoliła w nas umiejętności układania kompozycji i bukietów kwiatowych oraz tworzenia ozdobnych torebek i obrazów z kwiatów. Niektórzy z nas odkryli w sobie ukryte talenty podczas warsztatów malarskich **Barbary Biegańskiej**, która pokazała nietypowe techniki wykonywania obrazów oraz zaprezentowała wystawę wła-

nych dzieł malarskich. Można było także sprawdzić swoje umiejętności wokalne podczas warsztatów śpiewaczych pod kierunkiem **Romana Szydłowskiego**. Gdy pogoda kapryśła, zbieraliśmy się na wspólne śpiewanie. Po kilku dniach nawet nowicjusze znali już niektóre teksty piosenek i dołączali do wspólnego chóru.

PRZEKAŻ INNYM

Wszystkie nabyte umiejętności i zebrane podczas sesji inspiracje są przekazywane dalej, do własnych środowisk. Dlatego tulowskie sesje organizowane są w różnych regionach Polski, aby uczestnicy mogli poznać działania kolegów i zainspirować się nimi podczas przedsięwzięć w swoich regionach. Mówił o tym gospodarz tegorocznej sesji Jan Kopiński:

działania skierowaliśmy przede wszystkim do młodzieży, kształtując wartości związane z edukacją postrzegania czym jest ojczyzna, czym są małe ojczyzny. Zrealizowaliśmy kilka bardzo interesujących programów pod hasłem „Moja mała ojczyzna”.

POZNAWANIE MAŁYCH OJCYZYN

Aby zapoznać ze swoją małą ojczyzną uczestników, przybyłych z różnych regionów Polski, organizatorzy zaprosili do odbycia wędrowki po terenach pruszczańskie oddziału. Odwiedziliśmy mnóstwo ciekawych miejsc, dowiadując się o wielu interesujących działaniach miejscowych tulowców oraz podziwiając perełki architektury. Zwiedzaliśmy historyczne obiekty sakralne i zabytkowe budowle świeckie.

Efekt zdolności dydaktycznych Basi Włodarczyk-Przewłoka, którym są wykonane przez uczestniczki piękne kompozycje kwiatowe

Podczas sesji wysłuchano wielu interesujących wykładów

– Chciałbym prosić, abyście tworząc naszą wspólną tulowską rodzinę, reprezentując różne okręgi kraju, wnosili coś ciekawego do naszej twórczości na terenie Żuław i Powiśla. Nasz region sprowadza się do tego obszaru, ale tak jak idee są bez granic, tak i nasza działalność również. Wielokrotnie podkreślaliśmy, że Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, który istnieje przy naszym oddziale, mógłby pełnić funkcje edukacyjne dla całej Polski.

Jesteśmy pokoleniem, które tu wyrosło. Jesteśmy mocno zżyci z tym regionem, ale musimy też tworzyć nową historię dla tego regionu, także kulturotwórczą. Nasze

Niektóre z nich zachowały się tylko dzięki staraniom miejscowej ludności.

Przez nizinne tereny Żuław i po pagórkach Pomorza oraz najciekawszych miejscowościach wiedli nas **Małgorzata Słowik** i **Andrzej Dopka**, oboje będący prawdziwą skarbnicą wiedzy o miejscowych osobliwościach, niezmordowani w wędrowkach i opowieściach o regionie i jego bogatej historii. Interesującym przystankiem była wizyta w charakterystycznym dla tych terenów domu podcieniowym państwa Kufel w Trutnowach, połączona z degustacją kaszubskich potraw. Z przewodniczką **Katarzyną Czaj-**

kowską zwiedzaliśmy Zamek Krzyżacki w Malborku, słuchając opowiadanej z pasją historii zakonu krzyżackiego i zamku, odwiedziliśmy miejsce chrztu i kultu patronki zakonu, bł. Doroty z Montowów Wielkich oraz cmentarz Mennonitów.

W programie nie zabrakło również wycieczki do Gdańska i zwiedzania niedawno powstałego „Muzeum II Wojny Światowej”, a także Europejskiego Centrum Solidarności i Pomnika Poległych Stoczniovców, najbardziej okazałych kościołów i wszystkich najważniejszych atrakcji miasta. Mimo kapryśnej aury było również moło i plaża, chociaż w strojach mało plażowych. A spacer nadmorskim bulwarem z Gdańska Brzeźna do Sopotu okazał się wyzwaniem dla najwytrawniejszych piechurów.

Po takich eskapadach znakomicie smakowały pyszne domowe posiłki, przyrządzane przez panie kucharki: przemiłą Halinkę i Iwonę, przy wsparciu pani Jagody, intendentki.

NIE WSZYSTKO SIĘ KOŃCZY

Kilka dni sesji, wypełnionej po brzegi zajęciami edukacyjnymi minęło niepostrzeżenie i przyszło rozstać się z tak doborowym gronem uczestników i organizatorów. Na zakończenie była uroczysta kolacja z oprawą muzyczną ucznia goszczącej nas szkoły, **Daniela Juchniewicza**. Uczestnicy otrzymali zaświadczenia o ukończeniu kursu animatorów i organizatorów życia kulturalnego w środowiskach lokalnych. Miłym akcentem były upominki w postaci kubków z rysunkami najciekawszych budowli regionu, autorstwa uczennic miejscowej szkoły. Będą przywoływać wspomnienia dni spędzonych w tulowskiej rodzinie.

Organizatorzy i osoby pracujące przy realizacji sesji zostali obdarowani pięknymi wycinankami łowickimi, wykonanymi

Małgosia Słowik (z prawej) z niezwykłą pasją opowiadała o swoim regionie

Z Katarzyną Czajkowską nie można było się nudzić (na zdj. w kościele w Montowach Wielkich)

Pod bramą stoczni w Gdańsku z Andrzejem Dopką, prawdziwą skarbnicą wiedzy o regionie

przez **Elżbietę Gniazdowską**, prezes Zarządu TUL.

Sesja dobiegła końca, ale pozostało moc pozytywnych wrażeń. Po raz pierwszy znalazłam się w środowisku tulowców i muszę przyznać, że naprawdę czułam się jak w zgodnej rodzinie. Takiej dozy wzajemnej życzliwości, ciepła i otwartości na drugiego człowieka dawno nie doświadczyłam w żadnej społeczności. W szybkim nawiązaniu kontaktów pomaga zwyczaj mówienia do siebie po imieniu, co od razu na wstępie likwiduje zbędny dystans i zbliża ludzi. A w miarę wspólnego pobytu więzy zacieśniają się dzięki wspólnym działaniom. Pozostaje mi wyrazić życzenie, by ruch tulowski rozszerzał się.

Jest on spleciony korzeniami z ideami ruchu ludowego, co podkreślił prezes Polskiego Stronnictwa Ludowego **Władysław Kosiniak-Kamysz** w liście skierowanym do uczestników tegorocznej sesji letniej i stwierdził:

– Towarzystwo Uniwersytetów Ludowych ma długie i piękne tradycje. W jedności celów i wartości, elity intelektualne zawsze dbały o rozwój drugiego człowieka. Ruch Uniwersytetów Ludowych kształtuje w społeczeństwie racjonalne myślenie oparte na trosce o potrzeby, szczęście, godność i swobodny rozwój człowieka w relacjach z naturą i drugim człowiekiem. Idee i cele ruchu, do dzisiaj nie straciły swej aktualności. Misja ta jest uniwersalna i ponadczasowa.

Nieprzemijające idee Ignacego Solarza są godne popularyzacji, szczególnie wśród osób młodych. Zdaniem **Zofii Kaczor-Jędrzyckiej**, Honorowej Prezes TUL, przyszłością tego ruchu będą uniwersytety internetowe, powiązane ze stacjonarnymi.

Należy mieć nadzieję, że te piękne idee i działania przetrwają i będą kontynuowane przez następne pokolenia.

Janina Tomczyk
Fot. Andrzej Dopka

REKLAMA

AGRO SHOW 2017

22-25 WRZEŚNIA BEDNARY

Bednary k. Poznania
gmina Pobiedziska

Piątek - Niedziela 9⁰⁰-17⁰⁰
Poniedziałek 9⁰⁰-13⁰⁰

➤ Wstęp wolny

➤ Darmowy katalog wystawy

➤ Dofinansowanie przyjazdów grupowych

nr 1. Największa plenerowa
wystawa rolnicza w Europie

150 tys. osób
odwiedzających

900 wystawców
z Polski i zagranicy

WWW.AGROSHOW.PL

Patronat medialny

Patronat honorowy

Organizator

POLSKA IZBA GOSPODARCZA
MASZYN I URZĄDZEŃ ROLNICZYCH

Polska Izba Gospodarcza Maszyn i Urządzeń Rolniczych

ul. Poznańska 118, 87-100 Toruń,

tel. 56/ 651 47 40, fax 56/ 651 47 44, biuro@pigmiur.pl